

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s priložnostno dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s priložnostno celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvu: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Kmečki strah.

Najbolj slaven med junaki je gotovo policaj — vlada kot Bog nad oblaki, in posega v položaj.

Policija v vsakem mestu, za moralo poskrbi, ona dela red na cesti, da se kaj ne pripeti.

V tistih časih iz Berlina, prišlo sporočilo je, da je iz kletk ušla zverina, (ker odprto bilo je).

Sedem groznih živih levov, (tako vest se ta glasi) je ušlo iz svojih hlevov in planilo med ljudi.

V hiše so ljudje bežali, vseh polotil se je strah — policaj le ostal, so na praznih ulicah.

Da so res junaki prav, takrat pokazali so — sedem levov po postavi — hitro pestreljali so.

Da je slava bolj velika, poskrbeli so za to, da prišla je v liste slika, »sedem levov — vse mrtvo.«

Ko na Dunaju so brali, iz Berlina te vesti: z glavami so zmajevali, lezno stiskali pesti.

Tam so postrelili hkrati, sedem levov kar na mah, pri nas pa ne zna ugnati nihče en sam — kmečki strah.

Takrat tudi v naših krajih, se je zgodil tak slučaj, toda kakor v več slučajih, manjkal naš je policaj.

Tam nekje iz zverinjaka, razne so ušle zveri, nikjer bilo ni junaka, da nazaj jih zapodi.

Zdaj tako so vsi sodili, da je v gozd prišla ta zver, če ne bomo je vstrelili, varno več ne bo nikjer.

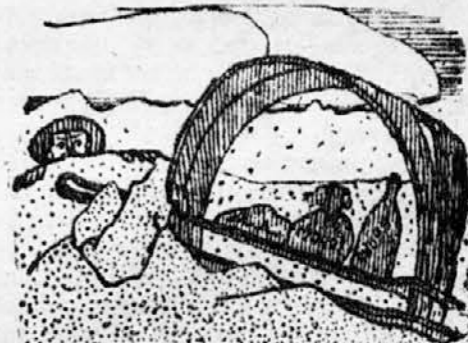
Ze poslati policijo, so hoteli na gore, da zatre menažerijo, kjer »strahovi« se rode.

Takrat pa so na planini, zasledili novo sled, strah podoben ni zverini, to je ropar črnogled.

On ušel je kje iz ječe, in se skrival sred gozdov, in dozdej brez vse nesreče, hodil h kmetom je na lov.

Ko so kmetje to spoznali, mislili so si tako: »Mi mu bomo pokazali, kmalu v naših rokah bo.«

»Naj za roparja napravi, se posebne vrste past, in čez noč naj se nastavi, ko prišel bo ropar — krast.«

Res so tako past zložili in nastavili lepo — a za mejo so pazili, kdaj da strah prilezel bo.

Več denarja v past so djali, nekaj vina in mesa, ker v tem času so spoznali, kaj »strah kmečki« rad ima.

Ko so zjutraj se zbudili, slišali so: ah, ah, ah... koga v pasti so dobili? Tukaj bil je »kmečki strah«.

To je bil naš stari znanec, ki se je v to past ujel — klerikalni naš poslanec...

Kmet je palčco v roke vzel...

LISTEK.

M. ZEVARO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

Gitalan je pomislil. Jetnik je odgovarjal s tolikšno prostodušnostjo in samozavestjo, da se je oglasila v guvernerjevi duši temna, neopredeljena skrb.

»Dobro,« je dejal. »Ali hočete zdaj povedati, kaj je stalo v pismu?« »Z veseljem, gospod de Gitalan,« je dejal Pardajan pokojno. »Toda bolje bi bilo, da vam povem to brez prič... Verlemito mi...«

Guverner je naglo pogledal letnika in njegova bojazan se je pomnožila. Toda povzel je s prejšnjo strogostjo:

»Zahtevam, da odgovorite takoj!«

»Pa naj bo, gospod! Vedite torej, da sem pisal oni osebi to le: Nekega večera — ni še dolgo od tega — sem bil v neki pariški gostilni...«

»V gostilni!« je dejal Gitalan zamoklo.

»V gostilni, ki se nahaja v ulici Sen - Deni...«

»Tihol!« je vzkliknil guverner in prebledel.

»In kamor hodijo pit pesniki... in drugi ljudje...« je nadaljeval Par-

dajan, ki je zdaj povzdignil svoj glas. Gitalan je bil bled kakor zid.

»Jetnik,« ga je prekinil z drhtečim glasom, »ali mi lahko zatrdite, da je vaše pismo dovolj važno, da govoriva o njem na samem?«

»Državna tajnost je,« je odgovoril vitez resnobno.

»Ako je tako, potem bo v resnici bolje, da se pomeniva brez prič.« Obrnil se je in mahnil z roko.

Vojaki in ječarji so zapustili celico nemudoma. Gitalan je šel za njimi na hodnik.

»Dalje, še dalje!« jim je dejal. »Ali,« je menil eden izmed ječarjev, »gospod guverner, kaj bo, če ima ta človek slabe namene?«

»Oh, nobene nevarnosti ni!« je odgovoril Gitalan vročično. »Sicer pa — državna tajnost je državna tajnost! Prvega, ki se približa tem vratom, ukažem vreči v podzemeljsko ječo!...«

Stražniki so se umaknili z največjo naglico.

Gitalan se je vrnil v temnico, zaprl vrata v svrhu večje previdnosti in stopil brzo k Pardajanu. Trepetal je po vseh udih. Hotel je izpregovoriti, a ni mogel izdati glasu.

»Gospod,« je rekel vitez, »mislim, da vas ne presenetim preveč, ako vam povem, komu je namenjeno moje pismo...«

»Tišel! Tišel!« je zaprosil Gitalan.

»Kralju francoskemu!« je končal Pardajan.

»Kralju!...« je zamrmral guverner in se zrušil na stolec.

»In zdaj, ako želite videti, kaj sem pisal njegovemu Veličanstvu, vam lahko dam prepis, ki sem ga pripravil za vas. Citajte!«

Izvelkel je iz nedrjaj papir, ki ga je bil prepisal prejšnji dan in ga pomolil guvernerju.

Ta ga je pograbil z vsemi znamenji silnega strahu. Končno se mu ga je vendar posrečilo razviti. Prečital ga je, preletel ga z enim samim pogledom in zaječal od groze.

Na papirju pa je stalo to le: »Njegovo Veličanstvo naj ve, da snujejo zaroto zoper njegovo življenje. Gospodje Giški, Danvil, Kosen, Sent-Foa in Gitalan, guverner Bastille, so se zarotili, da ubijejo kralja in posade na njegovo mesto gospoda vojvodo Giškega. Njegovo Veličanstvo se lahko prepriča o zaroti, ako ukaže natezati meniha Tiboja ali pa gospoda de Gitalana, enega izmed najgorečnejših. Zadnje zborovanje zarotnikov se je vršilo pri Vedežvalki, v ulici Sen - Deni!«

Napol onesveščen je omahnil nazaj; padel bi bil, da ga ni prestregel Pardajan.

»Pogum, smrt božja!« mu je šepnil vitez.

Hkrati je stisnil odločno guvernerjevo roko.

»Pogum?« je vprašal nesrečni guverner.

»Eh, kaj pak! Ako vam ostane še možnost, ena sama možnost re-

šitve, jo zapravite, če se boste onesveščali po babje, na mesto, da dvignete glavo...«

»Podla duša!« je zarohnel Gitalan, ki mu je pohajala moralna sila. »Najprej si me pogubil, a zdaj me še psuješ s svojimi posmehom. No, za to ceno si hočeš kupiti svobodo... le počakaj!...«

»Gospod,« ga je prekinil Pardajan s svečanim glasom, »pazite, kaj porečete in kaj storite. Ne obtožujte me. Nedoržen človek sem, ki so ga pahnili po krivem za vse življenje v ta strašni grob. Prosti hočem biti, da, za vsako ceno! Toda lahko vas otmem...«

»Vi! Vi da bi me otehi! In kako neki?... Ne, ne!« je zastokal, lomeč si roke, »zdaj ni več upanja! Za par trenutkov izve kralj strašno resnico... pridejo me aretirat!...«

»Eh!« je vzkliknil Pardajan in stresel Gitalanovo roko, »kdo pa pravi, da bo kralj obveščen že za par trenutkov!...«

»Vaše pismo!...«

»Dobi ga šele noči. Moj prijatelj mu ga ponese drevi ob osmih, ali slišite? Potem takem imava dovolj časa...«

»Bežati?... Kam naj pobegnem?... Saj me dohite!...«

»Ne, ne bežite! Ukrenite samo, da vaše pismo ne pride v kraljeve roke!«

»Pa kaj naj storim?«

»Samo eden je človek, ki more ustaviti...«

sem jaz. Pustite me odtod: preden mine ura, sem pri svojem prijatelju, vzamem pismo in ga sežgem.«

Gitalan je pogledal Pardajana z očmi, ugašajočimi v blazni grozi. Jeknil je:

»In kdo mi jamči, da storite to?«

»Gospod!« je vzkliknil vitez, »poglejte me. Kolnem se vam pri svoji glavi, da kralj ne dobi ovadbe, ako me izpustite. Naj me ubije strela na mestu, če ne govorim resnice!... In zdaj poslušajte: To je zadnja rešitve pot, ki se vam nudi. Ne rečem, vam ničesar več: ako me vi ne izpustite, me izpusti kralj, ki mu otmem življenje! Kaj pa tvegam? Kvečjemu to, da ostanem par dni dalje v zaporu... Vi pa, ako me ne izpustite, ste mrtev človek... Z Bogom, gospod.«

To reki se je umaknil Pardajan v kot svoje celice.

Gitalan je ždel par minut ves porazen na svojem stolu; na obrazu se mu je poznal neverjeten napor, da bi zbral svoje zmene misli. Udarec ki ga je zadel, je bil v resnici strašen: videl se je obsojenega na smrt — in na kakšno smrt! Kako strašne muke bo moral pretrpeti, preden se zaziblje na vrvi, na Monfokomu!

S čudno bistroumnostjo, ki jo zadobi človek v trenutkih najhujšega strahu, se je spomnil raznovrstnih muk, ki jih je bil gledal v svojem poslovanju kot upravitelj velike kraljevske ječe.

(Dalje.)

